

NUOMONĖ 12/2026

(pagal SESV 287 straipsnio 4 dalį)

LT

**dėl pasiūlymo dėl
Europos Parlamento ir
Tarybos reglamento,
kuriuo nustatoma 2028–
2034 m. programa
„Erasmus+“ ir
panaikinami reglamentai
(ES) 2021/817 ir
(ES) 2021/888**

(COM/2025/549 *final*)

*ES biudžetas
2028–2034 m.*

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Turinys

Dalis

01–10 | Įvadas

01–10 | Kodėl teikiame šią nuomonę

01–03 | Teisinis pagrindas

04–10 | Aplinkybės

11–53 | Pagrindiniai aspektai

12–18 | ES pridėtinė vertė

19–22 | Su išlaidomis susijusių tikslų suderinimas su ES masto politikos prioritetais

23–28 | Biudžeto lankstumas

29–32 | Programos ir procedūrų supaprastinimas

33–42 | Veiklos rezultatų peržiūros sistema

43–49 | Išlaidų atitiktis, skaidrumas, atsekamumas ir atskaitomybė už jas

50–53 | Audito Rūmų audito įgaliojimai

Priedai

I priedas. Audito Rūmų laidinių, kuriais remtasi rengiant šią nuomonę, sąrašas

Santrumpos

Žodynėlis

Įvadas

Kodėl teikiame šią nuomonę

Teisinis pagrindas

- 01** Šią nuomonę teikiame pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnio 4 dalį. 2025 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamentas oficialiai paprašė [Europos Audito Rūmų](#) pateikti pastabų dėl 2025 m. liepos 16 d. Komisijos pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. programa „Erasmus+“, ([COM/2025/549 final](#)).
- 02** Atsižvelgdami į savo institucinius įgaliojimus, teikiame šią nuomonę, kad prisidėtume prie teisėkūros proceso, teikdami pastabas dėl siūlomos programos struktūros, valdymo, finansinio įgyvendinimo, kontrolės aplinkos ir galimos rizikos. *I priede* išvardyti Audito Rūmų leidiniai, kuriais rėmėmės rengdami šią nuomonę.
- 03** Taip pat atsižvelgėme į atitinkamas [Finansinio reglamento](#) nuostatas, Komisijos atliktą programos [poveikio vertinimą](#) ir atitinkamus mūsų audito darbo metu nustatytus faktus.

Aplinkybės

- 04** Pasiūlymu nustatoma 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos (DFP) programa „Erasmus+“. Be reglamento teksto projekto, į pasiūlymą įtrauktas aiškinamasis memorandumas, kuriame apibendrinamos pasiūlymo aplinkybės, teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažyma ir *ex post* vertinimų, konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais ir poveikio vertinimo rezultatai.

- 05** „Erasmus+“ yra pavyzdinė ES programa, skirta švietimui, mokymui, jaunimui ir sportui Europoje ir už jos ribų remti. Siekiant bendro Komisijos tikslo 2028–2034 m. DFP supaprastinti biudžeto struktūrą sumažinant programų skaičių nuo 52 iki 16¹, siūloma į vieną reglamentą sujungti dvi esamas ES programas:
- programą „Erasmus+“, [Reglamentu \(ES\) 2021/817](#) nustatytą Sąjungos švietimo bei mokymo, jaunimo ir sporto programą;
 - Europos solidarumo korpuso programą, nustatytą [Reglamentu \(ES\) 2021/888](#).
- 06** Būsima programa „Erasmus+“ grindžiama dviem ramsčiais:
- mokymosi galimybių visiems ramsčiu, pagal kurį remiamas mobilumas mokymosi tikslais visose srityse ir savanoriškos veiklos galimybės jaunimo srityje, taip pat specialistų ir kompetencijos ugdymo galimybės. Jis taip pat taikomas Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusui;
 - pajėgumų stiprinimo ramsčiu, pagal kurį derinamas organizacijų ir institucijų bendradarbiavimas ir parama politikos vystymui visose švietimo bei mokymo ir jaunimo bei sporto srityse.
- 07** 2028–2034 m. DFP Komisija siūlo gerokai padidinti programos „Erasmus+“ biudžetą iki maždaug 40,8 milijardo eurų einamosiomis kainomis (36,2 milijardo eurų 2025 m. kainomis). Jį galima palyginti su 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu programai „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpusui skirtu maždaug 27,3 milijardo eurų biudžetu einamosiomis kainomis (27,8 milijardo eurų 2025 m. kainomis), t. y. Komisija siūlo biudžetą padidinti 49 % einamosiomis kainomis (30 % 2025 m. kainomis).
- 08** Kalbant apie įgyvendinimą ir finansavimo formas, Komisijos pasiūlyme nustatyta, kad²:
- ES finansavimas, visų pirma dotacijos, apdovanojimai, viešieji pirkimai ir nepiniginis dovanojamas turtas, gali būti teikiamas bet kokia forma laikantis [Finansinio reglamento](#);
 - numatytasis finansavimas dotacijų forma turėtų būti skiriamas kaip su išlaidomis nesusijęs finansavimas arba *prireikus* kaip supaprastintas išlaidų apmokėjimas. Tačiau pasiūlyme neatmetama galimybė kompensuoti faktines tinkamas finansuoti išlaidas tais atvejais, *jei veiksmo tikslų kitaip pasiekti neįmanoma*.

¹ [SWD\(2025\) 570](#), *Executive summary*, p. 2.

² [COM\(2025\) 549](#), 12 straipsnio 4 ir 5 dalys.

- 09** Atsižvelgiant į veiklos, kuriai taikoma programa „Erasmus+“, įvairovę ir padidintą skirtą biudžetą, programas sujungiant į vieną bendrą sistemą reikia aiškios valdymo tvarkos, skaidraus išteklių paskirstymo ir patikimų stebėsenos bei vertinimo mechanizmų. Atsižvelgdami į tai, šioje nuomonėje savo pastabomis daugiausia dėmesio skiriame tam, ar pasiūlyme yra elementų, būtinų patikimam finansų valdymui, skaidriam ir atskaitingam įgyvendinimui, įskaitant ES išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą, veiksmingam veiklos rezultatų vertinimui, ES finansinių interesų apsaugai ir aiškiai valdymo tvarkai užtikrinti pagal [SESV](#) ir [Finansinį reglamentą](#).
- 10** Galiausiai į šią nuomonę reikėtų atsižvelgti kartu su Audito Rūmų nuomone³ dėl pasiūlymo dėl veiklos rezultatų peržiūros sistemos, kuriuo siekiama nustatyti veiklos rezultatų vertinimo ir biudžeto stebėjimo sistemą įgyvendinant 2028–2034 m. DFP.

³ Nuomonė 10/2026.

Pagrindiniai aspektai

- 11** Pagrindiniai mūsų nuomonėje išdėstyti aspektai apibendrinti [1 langelyje](#) ir išsamiau aptarti tolesniuose skirsniuose.

1 langelis

Trumpa pagrindinių aspektų apžvalga

ES pridėtinė vertė. Savo dokumentuose, susijusiuose su ankstesniais programavimo laikotarpiais, pažymėjome, kad programos „Erasmus+“ – vienos iš ryškiausių ES programų – sukurta ES pridėtinė vertė buvo labai įvairi. Tačiau, kitaip nei ankstesniuose reglamentuose, pasiūlyme dėl programos „Erasmus+“ nėra specialaus straipsnio apie ES pridėtinę vertę. Pakartojame savo mintį, kad viešiesiems debatams ir sprendimų priėmimui būtų naudinga taikyti bendrą ES pridėtinės vertės apibrėžtį, kad ES lėšos būtų naudojamos optimaliai ([12–18](#) dalys).

Su išlaidomis susijusių tikslų suderinimas su ES masto politikos prioritetais.

Pasiūlymas suderintas su Komisijos ir Tarybos 2024–2029 m. strateginiais politikos dokumentais, taip pat su keliomis kitomis ES politikos sritimis, susijusiomis su programos „Erasmus+“ tikslais, ([19–22](#) dalys).

Biudžeto lankstumas. Programos „Erasmus+“ biudžeto padidinimas 49 % einamosiomis kainomis, arba 30 % 2025 m. kainomis, palyginti su dabartiniu laikotarpiu, nebuvo pagrįstas kiekybine analize. Siekdama užtikrinti lankstumą, Komisija savo pasiūlyme nenurodė, kaip skirtas biudžetas bus paskirstytas įvairiems ramsčiams, kuriais grindžiamas pasiūlymas, ir pagrindiniams veiksams bei poveikiams. Tai priklausys nuo poreikio. Pasiūlymu taip pat suteikiama lankstumo perskirstyti išteklius pasidalijamojo valdymo programoms ir iš jų, neprašant jokio pagrindimo. Manome, kad pasiūlyme turėtų būti reikalaujama, kad perskirstymo sprendimas būtų tinkamai pagrįstas kiekvienu atveju ir perskirstymas būtų atliekamas tik koordinuojant Komisijos ir valstybių narių veiksmus. Be to, tinkamumo finansuoti

laikotarpio pabaiga ir techninių bei administracinių išlaidų viršutinė riba nėra nustatytos, nors tai turėtų būti padaryta (23–28 dalys).

Programos ir procedūrų supaprastinimas. Pasiūlymu dabartinė programa „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programa sujungiamos į vieną. Tai gali būti naudinga supaprastinimo ir bendro administravimo atžvilgiu. Tačiau iš reglamento teksto taip pat bus išbrauktos solidarumo ir humanitarinės pagalbos veiksmų tinkamumo finansuoti taisyklės; jos bus nustatytos darbo programose. Kadangi dėl to gali kilti rizika tų išlaidų veiklos rezultatams, atitikčiai ir skaidrumui, manome, kad šios taisyklės turėtų būti nurodytos pasiūlyme (29–32 dalys).

Veiklos rezultatų peržiūros sistema. Atkreipiame dėmesį į tai, kad pasiūlymo dėl veiklos rezultatų peržiūros sistemos reglamento I priede nustatyti išdirbio (produkto) ir rezultato rodikliai atrodo nepakankami, kad būtų galima įvertinti bendrą programos „Erasmus+“ veiksmingumą, efektyvumą ir ekonominį naudingumą. Be to, kadangi nėra aiškiai nustatyto ir privalomo rodiklių rinkinio ir intervencinių priemonių sritys dažnai yra neaiškios ir įvairiai aiškinamos, tai gali turėti neigiamos įtakos palyginamumui tarp valstybių narių ir silpninti šios programos informacijos apie veiklos rezultatus agregavimą ES lygmeniu. Taip pat pakartojame ankstesnio audito darbo išvadą, kad su išlaidomis nesusijęs finansavimas tam tikrais atvejais gali būti ne pats tinkamiausias finansavimo mechanizmas, nes jis kaip toks nėra grindžiamas veiklos rezultatais (33–42 dalys).

Išlaidų atitiktis, skaidrumas, atsekamumas ir atskaitomybė už jas. Pasiūlymas grindžiamas dabartine kontrolės sistema, jame išlaikomos esamos dalyvaujančioms įstaigoms taikomos procedūros. Numatytasis dotacijos forma teikiamas finansavimas yra su išlaidomis nesusijęs finansavimas. Tačiau, remdamiesi patirtimi, įgyta taikant šią supaprastintą paramos formą, darome išvadą, kad tam tikrais atvejais jai gali trūkti skaidrumo ir kad ji gali būti susijusi su silpna atskaitomybės ir kontrolės tvarka. Reikėtų daugiau aiškumo dėl to, kada turėtų būti taikomi alternatyvūs būdai, dėl finansavimo mechanizmų naudojimo ir dėl atitinkamų ES ir nacionaliniu lygmeniu reikiamų funkcijų ir atsakomybės sričių nustatymo, kad būtų užtikrintas patenkinamas atitiktis, patikimo finansų valdymo, skaidrumo ir lėšų panaudojimo atsekamumo lygis (43–49 dalys).

Audito Rūmų audito įgaliojimai. Siūlomas reglamentas bus įgyvendinamas tiesioginiu ir netiesioginiu valdymo būdu. Prašome teisės aktų leidėjo savo pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto aiškiai nurodyti mūsų audito teises, be kita ko, susijusias su paramos gavėjais *trečiosiose valstybėse*, (50–53 dalys).

ES pridėtinė vertė

- 12** Programa „Erasmus+“ gali sukurti pridėtinę vertę, kurios atskiros valstybės narės, asmenys ar organizacijos negalėtų sukurti vienos tokiu pat mastu. Dėl mobilumo mokymosi tikslais dalyvaujantys asmenys susiduria su įvairiais mokymo ir rengimo metodais įvairioje

institucinėje ir socialinėje aplinkoje. Organizacijoms tarpvalstybinis bendradarbiavimas švietimo, jaunimo ar sporto srityse palengvina mokymąsi iš gerosios praktikos ir keitimąsi ja. Be to, dėl veiksmų, įgyvendinamų bendradarbiaujant su *trečiosiomis valstybėmis*, programa įgyja tarptautinį aspektą.

13 Savo [Specialiojoje ataskaitoje 22/2018](#) dėl mobilumo (judumo) pagal programą „Erasmus+“ teigėme, kad vykdant mobilumą pagal programą „Erasmus+“ „*sukuria[ma] daugiau Europos pridėtinės vertės formų*“, nei reikalaujama pagal [Reglamento \(ES\) Nr. 1288/2013](#) 3 straipsnį. Atsižvelgdami į tai pabrėžėme, kad programa „Erasmus+“ atlieka „*svarbų vaidmenį stiprinant [mobilumą] mokymosi tikslais užsienyje ir daro labai teigiamą poveikį dalyvių požiūriui į ES*“ bei didina jų „*europinės tapatybės suvokimą*“. Tai poveikis, kurio šalys negalėtų pasiekti veikdamos pavieniui. Be to, atkreipėme dėmesį į kitus būdus, kuriais programa „Erasmus+“ suteikė ES pridėtinės vertės, pavyzdžiui:

- „Erasmus“ aukštojo mokslo chartijos, kaip kokybiškų kursų teikimo visoje Europoje garantijos, priėmimas;
- universitetų bendradarbiavimo skatinimas siekiant remti studentų ir darbuotojų mobilumą;
- dalyvių kalbinių įgūdžių ugdyimas;
- papildoma diplomatijos priemonė, kaip ES kaimynystės ir vystymosi politikos dalis;
- profesinio rengimo ir mokymo svarbos išaugimas ir prestižas.

14 Dabartinio „Erasmus+“ [reglamento](#) 4 straipsnyje nustatyta, kad pagal programą „*remiami tik tie veiksmai ir veikla, kurie gali sukurti Europos pridėtinę vertę [...], pvz.: a) tarpvalstybinio pobūdžio, visų pirma mobilumo mokymosi tikslais ir bendradarbiavimo atžvilgiu, siekiant tvaraus sisteminio poveikio [...]*“. Pažymime, kad ši nuostata nebuvo perkelta į siūlomą reglamentą. Vietoj to 2028–2034 m. ES pridėtinės vertės sąvoka kaip pagrindinis principas minima pasiūlymo aiškinamajame memorandume ir finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažymoje, kurioje ji apibrėžiama kaip ES veiksmis užtikrinama vertė, papildanti vertė, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.

15 Pasiūlymo aiškinamajame memorandume Komisija nurodo, kad jos „*surengtose atvirose viešose konsultacijose dėl naujos DFP respondentai plačiai pripažino ES finansavimo pridėtinę vertę politikos srityse, kuriose taikoma [p]rograma, ir didžioji dauguma jų pabrėžė tokio finansavimo svarbą*“.

- 16** Kaip nurodyta [Apžvalgoje 03/2025](#) dėl DFP po 2027 m. galimybių ir pateikta mūsų nuomonėse dėl 2028–2034 m. DFP⁴, manome, kad visos ES institucijos turėtų vienodai suprasti ES pridėtinės vertės sąvoką ir ją išdėstyti atitinkamoje politinėje deklaracijoje arba ES teisės aktuose, kad ji būtų visiškai veiksminga. Kitaip tariant, ES pridėtinę vertę galima pasiekti ir veiksmingai įvertinti tik tuo atveju, jei ji yra aiškiai apibrėžta ir nuosekliai taikoma.
- 17** 2025 m. vasario mėn. [komunikate „Rengiantis kitai DFP“](#) Komisija nurodė, kad būsimo ES biudžeto dėmesio centre turėtų būti bendri uždaviniai, kuriuos sprendžiant Europos lygmens išlaidos sukurs didžiausią ES pridėtinę vertę. Tačiau pažymime, kad nei dabartinėje ES teisinėje sistemoje, nei Komisijos pasiūlymuose dėl kitos DFP nepateikiama sąvokos „ES pridėtinės vertė“ apibrėžtis. ES pridėtinė vertė apibrėžta tik Europos Komisijos geresnio reglamentavimo [gairėse](#) kaip „*papildoma ES intervencinės priemonės vertė, viršijanti tai, ką valstybės narės būtų pasiekusios vienos*“⁵ arba kaip „*ES veiksmų teikiama nauda, pavyzdžiui, masto ekonomija arba efektyvesnis (mažiau kainuojantis) politinių tikslų siekimas ES lygmeniu*“⁶.
- 18** Apskritai, kaip jau minėta [Apžvalgoje 01/2018](#), parengtoje prieš 2021–2027 m. DFP, manome, kad viešiesiems debatams ir sprendimų dėl kitos DFP priėmimui būtų naudinga sutarta ir nuosekliai taikoma ES pridėtinės vertės apibrėžtis. Pridėtinės vertės apibrėžties nebuvimas tebėra problema, todėl, kalbėdami apie dabartinį pasiūlymą, dar kartą atkreipiame į tai dėmesį.

Su išlaidomis susijusių tikslų suderinimas su ES masto politikos prioritetais

- 19** Siūlomo reglamento 3 straipsnyje nustatomas bendrasis 2028–2034 m. programos „Erasmus+“ tikslas ir konkretūs jos tikslai ([1 diagrama](#)).

⁴ Nuomonės [01/2026](#), [02/2026](#), [06/2026](#), [07/2026](#), [08/2026](#), [09/2026](#), [10/2026](#) ir [11/2026](#).

⁵ [Better regulation guidelines](#), p. 25.

⁶ Ten pat, p. 34.

1 diagrama | Bendrasis siūlomos programos „Erasmus+“ tikslas ir konkretūs jos tikslai

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis pasiūlymo dėl programos „Erasmus+“ (COM(2025) 549 final) 3 straipsniu.

20 Pasiūlymas suderintas su Komisijos 2024–2029 m. prioritetuose nustatytais tikslais. Visų pirma tai:

- žmonių rėmimo, mūsų visuomenės ir socialinio modelio stiprinimo prioritetas, pagal kurį numatoma „stiprinti programą „Erasmus+“, be kita ko, profesinio mokymo srityje, kad ja galėtų pasinaudoti daugiau žmonių“, nes „[j]iems labai svarbu ugdyti įgūdžius, įgyti bendros patirties ir geriau suprasti vieniems kitus“;
- vienas iš Komisijos tvaraus klestėjimo ir konkurencingumo plano ramsčių, pagal kurį siekiama spręsti įgūdžių ir darbo jėgos trūkumo problemą sukuriant įgūdžių sąjungą⁷ ir „daugiausia dėmesio skir[ti] investicijoms, suaugusiųjų švietimui ir mokymuisi visą

⁷ COM(2025) 90 final.

gyvenimą, įgūdžių išsaugojimui ir baigus įvairių tipų mokymą įgytos kvalifikacijos pripažinimui, kad žmonės galėtų dirbti visoje Sąjungoje“; Komisija mano, jog labai svarbu, kad „mokymasis visą gyvenimą taptų neatsiejama švietimo ir karjeros dalimi ir būtų remiamas mokytojų rengimas bei jų karjeros perspektyvos“.

21 Pasiūlymas taip pat suderintas su Tarybos politikos dokumentais:

- [2024–2029 m. strategine darbotvarke](#), kuria įsipareigojama investuoti į žmonių įgūdžius, talentus ir švietimą ir skatinti specialistų mobilumą ES;
- [2019–2027 m. Europos jaunimo strategija](#), kurioje pabrėžiama programos „Erasmus+“ svarba remiant jaunimo mainus, bendradarbiavimą ir kultūrinius bei pilietinius veiksmus;
- [Europos Sąjungos darbo planu sporto srityje \(2024 m. liepos 1 d.–2027 m. gruodžio 31 d.\)](#), kuriame palankiai vertinami programos „Erasmus+“ sporto veiksmi, susiję su sporto organizacijose dirbančių darbuotojų mobilumu, kaip priemonė jų kompetencijai ir kvalifikacijai gerinti.

22 Be to, 2024 m. sausio 16 d. [rezoliucijoje](#) dėl programos „Erasmus+“ įgyvendinimo Europos Parlamentas pripažino, kad programa „Erasmus+“ yra ne tik „*Europos švietimo erdvės varomoji jėga ir turėtų ir ateityje atitikti švietimo tendencijas, kad neatsilikytų nuo visuomenės ir technologinių pokyčių*“, bet ir tai, kad ši programa „*labai svarbi [...] skatinant priklausymo Europai jausmą bei įvairių kultūrų tarpusavio supratimą, sudaranti galimybę, šalia nacionalinių tapatybių, stiprinti Europos tapatybę*“.

Biudžeto lankstumas

23 2028–2034 m. Komisija siūlo visą DFP biudžetą padidinti 59 % einamosiomis kainomis (39 % 2025 m. kainomis), palyginti su 2021–2027 m. biudžetu⁸. Komisija siūlo programos „Erasmus+“ biudžetą padidinti 49 % einamosiomis kainomis (30 % 2025 m. kainomis). Todėl programos „Erasmus+“ biudžetas sudarys apie 7 % 2028–2034 m. DFP 2 išlaidų kategorijai „Konkurencingumas, klestėjimas ir saugumas“ skirtu 589,6 milijardo eurų biudžeto. Tačiau prie pasiūlymo pridedamame poveikio vertinime⁹ nepateikiama kiekybinė analizė ir aiškus šio padidinimo paaiškinimas. Laikantis skaidrumo ir patikimo finansų valdymo principo, į pasiūlymą turėtų būti įtraukta aiški finansinė informacija ir nurodyta, kokia padidinto finansavimo dalis yra pagrįsta, pavyzdžiui, dėl išplėstos reikalavimus

⁸ [COM\(2025\) 571 final](#).

⁹ [SWD\(2025\) 550](#).

atitinkančių veiksmų ar dalyvių aprėpties, dėl didesnio veiklos ar dalyvių, kurie bus finansuojami, skaičiaus arba dėl infliacijos poveikio¹⁰.

- 24** Komisijos pasiūlymu siekiama padidinti biudžeto lankstumą nustatant visos programos „Erasmus+“ biudžetą, tačiau nenurodant orientacinio kiekvieno ramsčio ar jo pagrindinių veiksmų bei poveiksmių biudžeto asignavimų. Nors biudžetui gali reikėti tam tikro lankstumo, kad būtų galima reaguoti į nenumatytus iššūkius ar kintančias aplinkybes, taip pat svarbu, kad lankstumo tvarka nepakenktų atskaitomybei ir skaidrumui naudojant ES lėšas ir užtikrintų nuspėjamumo ir lankstumo pusiausvyrą.
- 25** Aiškinamajame memorandume biudžeto asignavimų pagal ramsčius ir (arba) veiksmus nepaskirstymas pagrindžiamas poreikiu lanksčiai reaguoti į „*sparčiai kintanč[ią] ekonomin[ę], socialin[ę] ir geopolitin[ę] aplink[ą]*“. Sujungusi programas, Komisija gali pakeisti savo veiklos kryptį ir imtis veiksmų kitose galimose prioritetinėse srityse. Tačiau dėl tokio krypties pakeitimo mažėja nuspėjamumas už įgyvendinimą atsakingoms nacionalinėms institucijoms. Dėl didelių programų pakeitimų taip pat gali būti sutrikdytas ilgalaikis planavimas ir pakenkta stabilumui, kurio reikia siekiant veiksmingai įgyvendinti politiką. Sprendimai perskirstyti lėšas turėtų būti priimami koordinuojant Komisijos ir valstybių narių veiksmus. Toks dialogas yra svarbus siekiant užtikrinti atskaitomybę, taip pat užtikrinti, kad finansavimas būtų suderintas su vietos poreikiais.
- 26** Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad dabartinis veiksmas „*dialogas politikos klausimais ir bendradarbiavimas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais*“ į pasiūlymą neįtrauktas kaip atskirai nustatomas veiksmas. Vietoj to dabar jis netiesiogiai įtrauktas į veiksmą „*eksperimentavimas kuriant Sąjungos politikos darbotvarkes*“. Neaišku, kaip programos koregavimas prisidės prie jos veiksmingumo ir efektyvumo didinimo, atsižvelgiant į tai, kad mažiau dėmesio bus skiriama dialogui politikos klausimais ir bendradarbiavimui su suinteresuotaisiais subjektais. Atsižvelgdami į tai, taip pat atkreipiame dėmesį į Parlamento 2024 m. sausio 16 d. [rezoliucijoje](#) pateiktą raginimą „*išlaikyti programą „Erasmus+“ arti žmonių ir užtikrinti, kad ji išliktų piliečių programa, grindžiama principu „iš apačios į viršų*“.
- 27** Kalbant apie biudžeto lankstumą ir įgyvendinimą, pasiūlymu, kaip ir 2021–2027 m.¹¹, toliau leidžiama visiškai lanksčiai perkelti finansinius išteklius iš valstybės narės pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomų programų ir atgal į jas (valstybės narės prašymu), kad jie būtų „*panaudojami atitinkamos valstybės narės naudai*“¹². Savo [Specialiojoje](#)

¹⁰ Nuomonė 03/2026 dėl 2028–2034 m. DFP, 20 dalis.

¹¹ Reglamento (ES) 2021/817 17 straipsnio 8 dalis; Reglamento (ES) 2021/888 11 straipsnio 4 dalis.

¹² COM(2025) 549 *final*, 10 straipsnio 2 dalis.

ataskaitoje 18/2025¹³ rekomendavome, kad „Komisija turėtų apibrėžti pagrindinius lėšų persikirstymo ir prioritetų keitimo procedūrų etapus ir vaidmenis, taikomus nustatant biudžeto išteklius naujiems poreikiams tenkinti“. Kalbant apie programą „Erasmus+“, dar neaišku, ar siūlomas požiūris padėtų įgyvendinti politiką, ar būtų apsiribota didesniu ES lėšų įsisavinimu. Manome, kad pasiūlyme turėtų būti reikalaujama, kad persikirstymas būtų tinkamai pagrįstas kiekvienu atveju ir kad būtų nustatyti kiekybiniai apribojimai, kiek lėšų galima nukreipti į pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomas programas ir (arba) iš jų. Taip pat žr. mūsų nuomones dėl Europos fondo¹⁴ ir programos „AgoraEU“¹⁵.

28 Be to, pasiūlymas nėra pakankamai konkretus dėl šių dviejų aspektų:

- Juo leidžiama asignavimus įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2034 m., „kad būtų padengtos būtinos išlaidos ir sudarytos sąlygos valdyti iki [p]rogramos pabaigos nebaigtus veiksmus“¹⁶. Tačiau jame nenurodyta, kiek metų tai būtų leidžiama daryti, pavyzdžiui, dvejus ar trejus metus po tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos. Tai suteikia Komisijai veiksmų laisvę įgyvendinant programą „Erasmus+“, o tai gali turėti įtakos būsimiems biudžeto asignavimams ir mokėjimams.
- Juo taip pat leidžiama dalį biudžeto skirti techninei ir administracinei pagalbai¹⁷, tačiau nenustatoma sumos viršutinė riba arba fiksuoto dydžio procentinė dalis kiekvienai mokėjimo paraiškai. Tas pats bendras požiūris buvo taikomas įgyvendinant dvi ankstesnes DFP. Kai tokia viršutinė riba nenustatoma, techninei ir administracinei pagalbai galimos skirti lėšos neribojamos. Šiai pagalbai naudojamos lėšos kitu atveju galėtų būti skiriamos kitiems projektams pagal programą finansuoti.

Todėl siūlome, kad pasiūlyme šie klausimai būtų sprendžiami.

Programos ir procedūrų supaprastinimas

29 Pasiūlymu sujungiamos dvi programos, kurias šiuo metu reglamentuoja atskiri reglamentai: programą „Erasmus+“ – [Reglamentas \(ES\) 2021/817](#), o Europos solidarumo korpuso ir Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpuso solidarumo bei humanitarinius

¹³ [Specialioji ataskaita 18/2025](#) dėl ES biudžeto lankstumo, 3 rekomendacija.

¹⁴ [Nuomonė 09/2026](#), 64 ir 65 dalys.

¹⁵ [Nuomonė 11/2026](#), 28 dalis.

¹⁶ [COM\(2025\) 549 final](#), 9 straipsnio 3 dalis.

¹⁷ Ten pat, 9 straipsnio 4 dalis, teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažyma, 3.2.1.1 dalis.

veiksmus – [Reglamentas \(ES\) 2021/888](#). Komisija mano, kad „*į vieną bendrą sistemą įtraukus dvi programas, kurių procesai yra panašūs ir kurios dubliuoja viena kitą keliose srityse (pvz., darbo programos, stebėsenos, komunikacijos), pasiūlymu bus užtikrintas didelis supaprastinimas, todėl padidės veiksmingumas, sumažės administracinė našta ir įgyvendinimo išlaidos*“. Dviejų programų sujungimas į vieną gali būti naudingas, pavyzdžiui, dalijantis administraciniais gebėjimais.

- 30** Siekiant supaprastinimo, panaikintos beveik visos taisyklės, susijusios su solidarumo ir humanitarinės pagalbos veikla. Išsamios [Reglamento \(ES\) 2021/888](#) 4–8 straipsnių nuostatos dėl šių veiksmų įgyvendinimo ir 15–18 straipsnių nuostatos dėl sąlygų susijusiems asmenims ir organizacijoms nebus perkeltos. Nors pagal siūlomo reglamento 14 straipsnio 5 dalį tikimasi, kad išsami veiklos tvarka bus nustatyta darbo programose arba su skyrimo procedūromis susijusiuose dokumentuose, pasiūlymu suteikiama mažai aiškumo, kaip šie planavimo procesai bus praktiškai taikomi visose politikos srityse. Dėl to kyla rizika solidarumo ir humanitarinių veiksmų išlaidų veiklos rezultatams ir atitikčiai reikalavimams, nes dėl supaprastinimo paramos gavėjams, galutiniams gavėjams ir susijusioms nacionalinėms ar regioninėms įstaigoms gali būti sunkiau suprasti, ar jie atitinka dalyviams ir veiksams keliamus reikalavimus. Todėl manome, kad šios taisyklės turėtų būti tiesiogiai nurodytos pasiūlyme.
- 31** Pažymime, kad Europos solidarumo korpuso programa nustos egzistuoti kaip atskira programa ir bus tik bendros programos „Erasmus+“ veiksmas. Tai gali sumažinti jos matomumą ir gali turėti įtakos visuomenės informuotumui apie jos įgyvendinimą.
- 32** Savo [Specialiojoje ataskaitoje 22/2018](#) nurodėme, kad „*[fiksotosios sumos], [fiksotosios] normos ir vieneto įkainiai yra gero supaprastinimo pavyzdžiai, tačiau Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų išvengta nepageidaujamo poveikio*“. Atkreipėme dėmesį į tai, kad „*pavienių asmenų [mobilumui] remti numatytos dotacijos turėtų būti pritaikytos prie gyvenimo lygio ir pragyvenimo išlaidų priimančioje šalyje*“. Tačiau taip buvo ne visais atvejais, nes kai kurie dalyviai teigė, kad dotacijų nepakanka išlaidoms padengti, o tai gali atgrasyti palankių sąlygų neturinčius studentus nuo dalyvavimo programoje. Manome, kad būtų naudinga pasiūlyme reikalauti, kad valstybės narės spręstų šią problemą.

Veiklos rezultatų peržiūros sistema

- 33** Programa „Erasmus+“ turi būti įgyvendinama pagal siūlomą veiklos rezultatų reglamentą¹⁸, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. biudžeto veiklos rezultatų peržiūros sistema, įskaitant ES programų ir veiklos rezultatų stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisykles ir programų

¹⁸ [COM\(2025\) 545](#).

vertinimo taisykles. Dėl siūlomo veiklos rezultatų reglamento teikiama atskira Audito Rūmų nuomonė. Šiame skirsnyje analizuojame tik atrinktus siūlomo veiklos rezultatų reglamento elementus¹⁹, kurie yra tiesiogiai susiję su programa „Erasmus+“.

- 34** Pasiūlyme dėl programos „Erasmus+“ nenurodytos programai taikomos intervencinių priemonių sritis ir veiklos rodikliai iš siūlomo [veiklos rezultatų peržiūros sistemos reglamento](#) I priedo. Tačiau programai „Erasmus+“ nustatėme šią savitą intervencinių priemonių sritį, kuri išsamiai aprašyta [1 lentelėje](#).

1 lentelė | Programos „Erasmus+“ intervencinių priemonių srities išdirbio ir rezultato rodikliai

Intervencinės priemonės sritis	Išdirbio rodikliai	Rezultato rodikliai
120. Mobilumas mokymosi tikslais (švietimo sektoriai, įskaitant neformalųjį švietimą, savišvietą, ir darbą su jaunimu)	<ul style="list-style-type: none"> — Darbuotojų skaičius pagal lytį ir amžių — Besimokančių asmenų skaičius pagal lytį, amžių, socialinę ir ekonominę padėtį ir įgūdžių sektorių (įskaitant gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sektorius) — Veiklos, kuria tiesiogiai propaguojamos ES vertybės, skatinamas solidarumas ir pilietinis aktyvumas, dalyvių skaičius 	<ul style="list-style-type: none"> — Dalyvių, manančių, kad jų dalyvavimas jiems buvo naudingas, dalis — Dalyvių, manančių, kad jie pagerino savo bendrąsias kompetencijas, dalis — Dalyvių, manančių, kad jų priklausymo Europai jausmas sustiprėjo, dalis

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis siūlomo veiklos rezultatų reglamento I priedu.

- 35** Šios intervencinių priemonių srities rodikliai rodo pagrindinius siūlomo veiklos rezultatų peržiūros sistemos trūkumus. Išdirbio rodikliai iš esmės skirti dalyvavimui stebėti, o rezultato rodikliai daugiausia grindžiami suvokimu. Nors jais patvirtinama, kad veikla buvo vykdoma, o dalyviai pranešė apie teigiamą patirtį, iš jų nematyti nei mokymosi rezultatų pagerėjimo, nei jokio kito intervencinių priemonių veiksmingumo, pavyzdžiui, tvarių švietimo rezultatų, indėlio siekiant ES švietimo tikslų ar švietimo sistemų pagerėjimo.
- 36** Taip pat nustatėme papildomas intervencinių priemonių sritis, kurios gali būti tam tikru mastu svarbios programai „Erasmus+“, pavyzdžiui, šios intervencinių priemonių sritys: 116 „Galimybių asmenims su negalia gauti išsilavinimą gerinimas“; 117 „Galimybių marginalizuotoms bendruomenėms, pvz., romams, gauti išsilavinimą gerinimas“; 119 „Mokytojų rengimas (nepatikslintas išsilavinimo lygis)“; 136 „Neformalusis švietimas, savišvietą bei mokymasis (išskyrus infrastruktūrą)“; 137 „Savanoriška veikla“. Tačiau

¹⁹ COM/2025/549, aiškinamojo memorandumo 5 skirsnis ir 44 konstatuojamoji dalis.

neaišku, ar šie papildomi rodikliai taip pat bus naudojami programos „Erasmus+“ veiklos rezultatams stebėti ir vertinti. Tai, kad nėra aiškiai nustatyto ir privalomo rodiklių rinkinio, ir tai, kad intervencinių priemonių sritys dažnai yra neaiškios ir įvairiai aiškinamos,²⁰ reiškia, kad skirtingos valstybės narės panašiai veiklai galėtų taikyti skirtingas intervencinių priemonių sritis ir rodiklius. Tai turėtų neigiamos įtakos palyginamumui tarp valstybių narių ir silpnintų informacijos apie veiklos rezultatus agregavimą ES lygmeniu.

- 37** Savo [Apžvalgoje 03/2025](#) nurodėme, kad veiklos rezultatų peržiūros sistemos taip pat turėtų apimti rezultatus ir poveikį, o ne tik išdirbius. Atsižvelgdami į tai, taip pat atkreipiame dėmesį į Parlamento 2024 m. sausio 16 d. [rezoliucijoje](#) pateiktą raginimą „*užtikrinti geresnę kiekybinių (paramos gavėjų ir remiamų projektų skaičiaus) ir kokybinių programos tikslų pusiausvyrą*“.
- 38** Aiškiai nustatytų kiekybinių ir kokybinių veiklos rezultatų rodiklių, taip pat poveikio vertinimo mechanizmų nebuvimas ir duomenų agregavimo trūkumai trukdo veiksmingai įvertinti visos pagal programą „Erasmus+“ remiamos veiklos rezultatus.
- 39** Pakartojame nustatytus faktus, pateiktus mūsų [Specialiojoje ataskaitoje 22/2018](#), kurioje pabrėžėme, kad „*[mobilumo pagal programą „Erasmus+“ veiklos rezultatų] vertinimas turi trūkumų tam tikrose pagrindinėse srityse*“, visų pirma susijusių su [Reglamente \(ES\) 1288/2013](#) nustatytų rodiklių rengimu ir vertinimu, ir kad lėšos nebuvo paskirstytos remiantis ankstesniais veiklos rezultatais. Tačiau siūlomame veiklos rezultatų reglamente aiškiai nenurodyta, kaip šie trūkumai bus pašalinti.
- 40** Toje pačioje specialiojoje ataskaitoje taip pat nurodėme, kad neaišku, kaip mobilumo projektai pagal programą „Erasmus+“ padėjo siekti ES tretinį išsilavinimą įgijusių asmenų dalies tikslo ir, net jei jie prisidėjo prie to, kaip tą indėlį būtų galima atskirti nuo kitų nacionalinių ir ES veiksmų indėlio ir įvertinti atskirai. Pažymime, kad į siūlomo [veiklos rezultatų peržiūros sistemos reglamento](#) I priedą įtraukta intervencinių priemonių sritis 114 „Tretinis išsilavinimas“, kuri yra priskirta švietimo politikos sričiai. Tačiau siūlomame [veiklos rezultatų peržiūros sistemos reglamente](#) nepateikiama pakankamai informacijos, kad galėtume pareikšti nuomonę, ar minėtoje specialiojoje ataskaitoje nustatyti trūkumai bus pašalinti naujoje veiklos rezultatų peržiūros sistemoje.
- 41** Dėl lėšų paskirstymo pagal veiklos rezultatus pažymime, kad veiklos rezultatai yra trečiasis lėšų skyrimo taikant netiesioginį valdymą valstybėse narėse kriterijus, nustatytas siūlomo reglamento 12 straipsnio 2 dalyje. Savo [Specialiojoje ataskaitoje 22/2018](#) dėl programos „Erasmus+“ kritikavome tai, kad veiklos rezultatai daugiausia buvo vertinami pagal indėlius ir išdirbius ir kad nebuvo pakankamai atsižvelgta į rezultatus ir poveikį. Kadangi siūlomame

²⁰ Nuomonė 10/2026.

reglamente nustatyta, kad išsamesnę informaciją apie šį kriterijų ir su juo susijusius skaičiavimus Komisija nustatys tik vėliau, dar negalime pareikšti nuomonės, ar šis lėšų paskirstymo trūkumas išliks.

- 42** Taip pat pakartojame²¹, kad su išlaidomis nesusijęs finansavimas tam tikrais atvejais gali būti ne pats tinkamiausias finansavimo mechanizmas, nes jis kaip toks nėra grindžiamas veiklos rezultatais.

Išlaidų atitiktis, skaidrumas, atsekamumas ir atskaitomybė už jas

- 43** Anksčiau esame nurodę²², kad pagal programą „Erasmus“ finansuojami veiksmai, pavyzdžiui, stipendijos studentams, yra viena iš išlaidų kategorijų, kurios, mūsų nuomone, yra mažos rizikos, o įvertintas klaidų lygis yra žemesnis nei 2 %.
- 44** Visi mokėjimai pagal programą „Erasmus+“ bus reglamentuojami [Finansiniu reglamentu](#), pagal kurį reikalaujama, kad lėšos būtų atsekamos pagal įsipareigojimus, mokėjimus ir apskaitos įrašus, taip pat vykdant audito ir kovos su sukčiavimu įstaigų, pavyzdžiui, Audito Rūmų, Europos prokuratūros ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos, priežiūrą. Visa tai nurodyta siūlomo reglamento 39 konstatuojamojoje dalyje.
- 45** Komisija taip pat siūlo toliau taikyti dabartines valdymo ir kontrolės sistemas, apimančias keturis pagrindinius subjektus: nacionalinę instituciją, nacionalinę agentūrą, nepriklausomą audito įstaigą ir Komisiją. Siūlomo reglamento 22 straipsnio 3 dalyje kalbama apie kontrolės priemonių koordinavimą remiantis vieno bendro audito principu. Tai reiškia, kad Komisija ir kontrolės bei audito institucijos turėtų vengti tikrinti tas pačias išlaidas tam, kad kuo labiau būtų sumažintos audito išlaidos ir paramos gavėjams tenkanti administracinė našta. Savo Nuomonėje 02/2004²³ nurodėme, jog tam, kad kontrolės sistema būtų veiksminga, reikia, kad išlaidos būtų tikrinamos taikant tuos pačius standartus ir kad kontrolė būtų taikoma, registruojama dokumentuose ir ataskaitose atvirai ir skaidriai, kad rezultatais galėtų naudotis ir remtis visi sistemos dalyviai.
- 46** Pagal pasiūlymą, lėšos paramos gavėjams turės būti išmokamos taikant su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelį arba *prirėikus* taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą

²¹ [Apžvalga 02/2025](#) dėl to, ko reikia pasimokyti iš EGADP trūkumų; [Apžvalga 03/2025](#).

²² Europos Audito Rūmų pirmininko Tony Murphy [kalba](#). Audito Rūmų 2022 m. metinės ataskaitos pristatymas Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui, 2023 m. spalio 5 d.

²³ [Nuomonė 02/2004](#) dėl vieno bendro audito modelio.

(08 dalis). Tačiau pasiūlyme nėra aiškiai nurodytos aplinkybės, kuriomis supaprastintas išlaidų apmokėjimas būtų būtinas. Taip pat pakartojame, kad su išlaidomis nesusijęs finansavimas tam tikrais atvejais gali būti ne pats tinkamiausias finansavimo mechanizmas, ypač kai jis nėra pagrįstas patikimais rezultatų rodikliais (žr. 34 dalį) ir patikimais priskyrimo metodais (žr. 40 dalį). Atsižvelgiant į mūsų audito metu nustatytus faktus dėl EGADP (Apžvalga 02/2025 ir Apžvalga 03/2025), šiam finansavimo būdai trūksta skaidrumo, o su juo susijusi atskaitomybės ir kontrolės tvarka yra silpna. Taip pat turėtų būti daugiau aiškumo dėl finansavimo mechanizmų naudojimo, kad būtų galima atlikti objektyvų patikrinimą ir užtikrinti teisinį tikrumą, visų pirma su išlaidomis nesusijusio finansavimo atveju, ir dėl atitinkamų ES ir nacionaliniu lygmeniu reikiamų funkcijų ir atsakomybės sričių nustatymo, kad būtų užtikrintas patenkinamas atitikties, patikimo finansų valdymo, skaidrumo ir lėšų panaudojimo atsekamumo lygis.

- 47** Siūlomame reglamente leidžiama kompensacija, pagrįsta faktinėmis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kaip privalomo su išlaidomis nesusijusio finansavimo ar supaprastinto išlaidų apmokėjimo taikymo išimtis, kai manoma, kad veiksmo tikslų kitaip negalima pasiekti. Tačiau pasiūlyme nepateikiama jokios išsamesnės informacijos, kuria remiantis būtų galima įvertinti, kada faktinės tinkamos finansuoti išlaidos turi būti naudojamos kompensacijoms. Be to, pažymime, kad ši išimtis siūloma programai „Erasmus+“, kurią tiesiogiai arba netiesiogiai valdo Komisija, o ne programoms, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis, pavyzdžiui, Europos fondui²⁴.
- 48** Vis dėlto, nepaisant to, kurios įgyvendinimo ir finansavimo galimybės galiausiai bus pasirinktos, pabrėžiame, kad svarbu, kalbant apie tai, kaip leidžiamos lėšos, užtikrinti pakankamą atitikties, skaidrumo, atskaitomybės ir atsekamumo lygį, taip pat patikimą finansų valdymą.
- 49** Subjektai, 2021–2023 m. gavę finansavimą pagal programą „Erasmus+“, sudarė su mūsų [Specialiąja ataskaita 11/2025](#) dėl NVO skiriamo ES finansavimo skaidrumo susijusių imties dalį. Šios ataskaitos 2 rekomendacijoje daroma nuoroda į Finansinio skaidrumo sistemoje pateikiamą informaciją ir rekomenduojama „Komisija[i] [...] pagerinti jos išsamumą ir savalaikiškumą, ją dažniau atnaujinti ir įtraukti antrojo lygmens ES lėšų gavėjus tiesioginio ir netiesioginio valdymo atveju“. Siūlomame reglamente nenustatėme jokių nuostatų, kuriomis būtų sprendžiama ši problema, kiek tai susiję su pagal programą „Erasmus+“ finansuojamais veiksmais. Atsižvelgdami į tai, taip pat atkreipiame dėmesį į Parlamento 2024 m. sausio 16 d. [rezoliucijoje](#) pateiktą raginimą „ištaisyti ribotą portalo rezultatų skirsnio „Projektai, finansuojami pagal šią temą“ skaidrumą ir naudojimą finansavimo ir konkursų tikslais, kad suinteresuotieji subjektai galėtų parsisiųsti duomenis ir

²⁴ Nuomonė 09/2026 dėl Europos fondo.

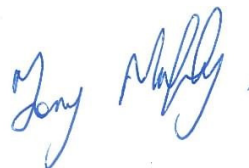
išsinagrinėti sėkmingų ir atmestų projektų ypatybes organizacijos, biudžeto sumų, projektui vadovaujančios šalies ar projekto tipo [atžvilgiu]“.

Audito Rūmų audito įgaliojimai

- 50** Mūsų audito teisės nurodytos siūlomo reglamento 39 konstatuojamojoje dalyje, kurioje nustatyta, kad bet kuris asmuo ar subjektas, gaunantis ES lėšų, turi visapusiškai bendradarbiauti, kad būtų apsaugoti ES finansiniai interesai, be kita ko, Europos Audito Rūmams suteikti būtinas teises ir prieigą ir užtikrinti, kad tokias pačias teises suteiktų ir visos ES lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys.
- 51** Siūlomas reglamentas grindžiamas SESV, o kai jis bus priimtas, Finansiniu reglamentu bus reglamentuojamas jo įgyvendinimas. Taip Audito Rūmams bus suteikti išsamūs įgaliojimai atlikti ES išlaidų tvarkingumo ir patikimo visų ES politikos sričių ir programų finansų valdymo auditą.
- 52** Ši teisė apima ir galutinius programos „Erasmus+“ lėšų gavėjus, tokiu būdu užtikrinant visapusišką priežiūrą. Siekdami užtikrinti, kad galutiniai gavėjai atitiktų konkrečius su mūsų audito teisėmis susijusius įpareigojimus, Komisijai rekomenduojame reikalauti, kad iš ES susitarimo dėl dotacijos kylantys įpareigojimai taip pat atsispindėtų visuose susitarimuose, kuriuos paramos gavėjai sudaro su trečiosiomis šalimis, arba bent taisyklėse, apie kurias jie praneša trečiosioms šalims.
- 53** Pasiūlymo 13 straipsnyje minimos asocijuotosios trečiosios valstybės ir Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509 ir Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, bei „sprendim[ų], kuriais pagal SESV 299 straipsnį nustatoma piniginė prievolė, taip pat Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendim[ų] ir nutar[čių]“ vykdymo užtikrinimas. Tačiau 13 straipsnyje, kitaip nei dabartinės programos „Erasmus+“ reglamento 31 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2021/888 28 straipsnyje, Audito Rūmų audito teisės nėra aiškiai paminėtos. Tai reiškia, kad siūlomo reglamento 13 straipsnis trečiųjų valstybių skaitytojams, kuriems šios taisyklės taikomos, gali nepakankamai aiškiai apibrėžti Audito Rūmų audito teisių apimtį. Šią riziką galima pašalinti nuostatas dėl audito įtraukiant į pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, taip pat į visus Komisijos pasirašomus įgaliojimo susitarimus.

Šią nuomonę Audito Rūmai priėmė Liuksemburge 2026 m. vasario 26 d. įvykusiame posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas
Tony Murphy

Priedai

I priedas. Audito Rūmų laidinių, kuriais remtasi rengiant šią nuomonę, sąrašas

Metinės ataskaitos

2020–2024 finansinių metų [metinės ES biudžeto vykdymo ataskaitos](#)

2020–2024 finansinių metų [metinės ataskaitos dėl ES agentūrų](#)

Specialiosios ataskaitos

[Specialioji ataskaita 11/2025](#) „NVO skiriamo ES finansavimo skaidrumas. Nepaisant pažangos, informacija vis dar nėra patikima“

[Specialioji ataskaita 11/2023](#) „ES parama mokyklų skaitmeninimui“

[Specialioji ataskaita 10/2021](#) „Lyčių aspekto integravimas į ES biudžetą: laikas pereiti nuo žodžių prie veiksmų“

[Specialioji ataskaita 22/2018](#) „Judumas pagal programą „Erasmus+“: milijonai dalyvių ir daugialypė Europos pridėtinė vertė, tačiau veiksmingumo vertinimas turi būti dar labiau pagerintas“

Apžvalgos

[Apžvalga 03/2025](#) „Daugiametės finansinės programos po 2027 m. galimybės“

[Apžvalga 02/2025](#) „Orientavimasis į veiksmingumą, atskaitomybę ir skaidrumas. Ko reikia pasimokyti iš EGADP trūkumų“

[Apžvalga 01/2024](#) „Jaunimo stažuotėms skirti ES veiksmai“

[Apžvalga 03/2021](#) „ES nepriklausančių šalių ES ir jos valstybėms narėms skirti finansiniai įnašai“

[Apžvalga 02/2021](#) „ES veiksmai, skirti menkiems skaitmeniniams įgūdžiams tobulinti“

[Apžvalga 01/2018](#) „*Future of EU finances: reforming how the EU budget operates*“ (Briefing paper)

Nuomonės

Nuomonė 11/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. programa „AgoraEU“ ir panaikinami reglamentai (ES) 2021/692 ir (ES) 2021/818, (COM(2025) 550 *final*)

Nuomonė 10/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema ir kitos Sąjungos programų ir veiklos horizontaliosios taisyklės, (COM(2025) 545 *final*)

Nuomonė 09/2026 dėl pasiūlymo 2025/0240 (COD) dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 ir Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509, (COM(2025) 565 *final/2*)

Nuomonė 08/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. bendrosios rinkos ir muitinės programa ir panaikinami reglamentai (ES) 2021/444, (ES) 2021/690, (ES) 2021/785, (ES) 2021/847 ir (ES) 2021/1077, (COM(2025) 590 *final*)

Nuomonė 07/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma priemonė „Globali Europa“, (COM(2025) 551 *final*)

Nuomonė 06/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo ir Sąjungos paramos ekstremaliosioms sveikatos situacijoms pasirengti ir į jas reaguoti, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1313/2013/ES, (Sąjungos civilinės saugos mechanizmas) (COM(2025) 548 *final*)

Nuomonė 05/2026 dėl pasiūlymų dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos Sąjungos paramos bendrai žemės ūkio politikai įgyvendinimo 2028–2034 m. sąlygos, ir dėl reglamento, kuriuo dėl vaisių, daržovių ir pieno vartojimo skatinimo mokyklose programos (mokykloms skirtos ES programos), sektorinių intervencinių priemonių, [...] taisyklių dėl pakankamo tiekimo ekstremaliųjų situacijų bei didelių krizių metu ir užstatų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, (COM(2025) 553 ir 560)

Nuomonė 04/2026 dėl pasiūlymo dėl sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos (COM(2025) 574 *final*)

Nuomonė 03/2026 dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. daugiametė finansinė programa, (COM(2025) 571 *final*)

Nuomonė 02/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2021/695, (COM(2025) 543 *final*)

Nuomonė 01/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (EKF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783 ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/696, (ES) 2023/588, (ES) [EGPP], (SEC(2025) 555 *final*; SWD(2025) 555 *final*; SWD(2025) 556 *final*)

Nuomonė 02/2024 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP)

Nuomonė 02/2004 dėl vieno bendro audito modelio (ir pasiūlymas dėl Bendrijos vidaus kontrolės sistemos)

Santrumpos

Santrumpa	Reikšmė (paaiškinimas)
DFP	daugiametė finansinė programa
SESV	Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo

Žodynėlis

Terminas	Apibrėžtis (paaiškinimas)
biudžeto lankstumas	mechanizmas, leidžiantis Komisijai perskirstyti asignavimus tarp programų, politikos linijų arba metų neviršijant DFP viršutinių ribų, kad būtų galima reaguoti į kintančius prioritetus
daugiametė finansinė programa	paprastai septyneriems metams sudaromas ES išlaidų planas, kuriame nustatomi prioritetai (remiantis politikos tikslais) ir viršutinės ribos. Tai struktūra, pagal kurią sudaromi metiniai ES biudžetai, nustatant kiekvienos išlaidų kategorijos išlaidų ribas
ES pridėtinė vertė	papildoma ES veiksmų vertė, palyginti su vien valstybės narės veiksmis
Europos kovos su sukčiavimu tarnyba	Komisijos įstaiga, atliekanti ES biudžetui kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ir pažeidimų administracinius tyrimus
Europos prokuratūra	nepriklausoma ES įstaiga, atsakinga už ES finansiniams interesams kenkiančių nusikaltimų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos
Finansinis reglamentas	pagrindinis taisyklių, kuriomis reglamentuojamas ES biudžeto sudarymas, panaudojimas ir susiję procesai, pavyzdžiui, vidaus kontrolė, ataskaitų teikimas, auditas ir biudžeto įvykdymo patvirtinimas, rinkinys
galutinis gavėjas	fizinis arba juridinis asmuo, galiausiai gaunantis naudos iš ES finansuojamos veiklos, kurią inicijavo arba vykdo ES paramos gavėjas
klaida	neteisingo skaičiavimo ar pažeidimo dėl teisinių ir sutartinių reikalavimų nesilaikymo rezultatas
netiesioginis valdymas	ES biudžeto vykdymo metodas, kai Komisija paveda vykdymo užduotis kitiems subjektams (pavyzdžiui, ES nepriklausančioms šalims ir tarptautinėms organizacijoms)
paramos gavėjas	fizinis ar juridinis asmuo, kuris gauna dotaciją arba paskolą iš ES biudžeto projektui arba programai įgyvendinti
patikimas finansų valdymas	išteklių valdymas pagal ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo principus
programa „Erasmus+“	ES programa, skirta švietimui, mokymui, jaunimui ir sportui Europoje remti, visų pirma suteikiant galimybę universitetų studentams studijuoti ir įgyti patirties užsienyje
su išlaidomis nesusijęs finansavimas	finansavimo įgyvendinimo modelis, grindžiamas teisinių sąlygų įvykdymu arba rezultatų pasiekimu, o ne faktinėmis išlaidomis
supaprastintas išlaidų apmokėjimas	metodas, pagal kurį dotacijos suma nustatoma taikant tokius metodus kaip fiksuotieji vieneto įkainiai, finansavimas taikant fiksuotąją normą arba fiksuotosios sumos, o ne pagal faktines paramos gavėjo patirtas išlaidas

Terminas	Apibrėžtis (paaiškinimas)
Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo	pagrindinė ES sutartis, kuria nustatoma institucinė kompetencija, įskaitant Audito Rūmų kompetenciją (287 straipsnis) ir biudžeto nuostatas (310–325 straipsniai)
tiesioginis valdymas	tik Komisijos vykdomas ES fondo ar programos valdymas, priešingai nei pasidalijamojo valdymo ar netiesioginio valdymo atveju

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2026

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenciją](#). Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, neturi iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už bet kokius pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, kurių tapatybę galima nustatyti, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų.

Viršelio nuotrauka – © butenkow / stock.adobe.com.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiesiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų domeno „europa.eu“ svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

HTML	ISBN 978-92-849-7323-1	ISSN 2812-2976	doi:10.2865/8180097	QJ-01-26-018-LT-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7324-8	ISSN 2812-2976	doi:10.2865/7017376	QJ-01-26-018-LT-N

KAIP CITUOTI

Europos Audito Rūmai, [Nuomonė 12/2026](#) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. programa „Erasmus+“ ir panaikinami reglamentai (ES) 2021/817 ir (ES) 2021/888, (COM/2025/549 *final*), Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026 m.

Šioje nuomonėje, parengtoje pagal **SESV** 287 straipsnio 4 dalį, kurioje nustatyta, kad Audito Rūmai teikia konsultacijas kitos ES institucijos prašymu, nagrinėjamas siūlomas naujas reglamentas dėl Europos Komisijos priimtos programos „Erasmus+“.

Šios nuomonės tikslas – pateikti pastabų dėl pasiūlymo struktūros, valdymo, veiklos rezultatų peržiūros sistemos ir finansų kontrolės tvarkos. Ja siekiama padėti užtikrinti, kad būsima programa būtų skatinamas patikimas finansų valdymas, atskaitomybė ir Europos pridėtinė vertė.

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklauso: eca.europa.eu/lt/contact
Interneto svetainė: eca.europa.eu
Socialiniai tinklai: @EUauditors

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Europos Sąjungos
leidinių biuras